

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 26PP/12/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5723010732
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr., Ing. Lucia Vážan Valocká
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2023:5723010732.1

Uznesenie

Samosudca Okresného súdu Martin JUDr. Ing. Lucia Vážan Valocká, na verejnom zasadnutí dňa 23.08.2023 v Ústave na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých Sučany, takto

rozhodol:

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku s použitím § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona sa návrh odsúdeného A. T., D.. XX.XX.XXXX S. O., trvale bytom A. XXXX/XX, O., t.č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých Sučany, na podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 2T/19/2022 zo dňa 27.09.2022, zamieta.

odôvodnenie:

Odsúdený dňa 04.07.2023 podal návrh na podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý odôvodnil tak, že výkon trestu je preňho dostačujúci na to, aby v živote nepáchal trestnú činnosť a viedol riadny život, počas výkonu trestu bol disciplinárne odmenený dvoma pochvalami, robí samosprávu na oddiely (zamestnávanie), ďalej, že má maloletého syna, o ktorého sa chce starať a byť mu oporou pokiaľ rastie a hlavne vzorom, preto nechce a nebude páchať trestnú činnosť. Odsúdený uzavrel, že tento trest bol preňho a jeho rodinu veľkým trápením.

Dňa 14.07.2023 bolo súdu k žiadosti odsúdeného na podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody doručené hodnotenie riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých Sučany na odsúdeného. V tejto hodnotiacej správe riaditeľ konštatuje, že odsúdený bol dňa 31.01.2021 predvedený do výkonu väzby do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Žilina, pričom počas pobytu v uvedenom ústave neboli v jeho správaní, plnení jeho základných povinností ako i dodržiavaní právnych noriem zaznamenané nedostatky. V societe obvinených sa preukazoval ako nekonfliktný jedinec, agresívne správanie nebolo zaznamenané, v čase osobného voľna počúval rozhlasové vysielanie, hrával spoločenské hry, sledoval televízne programy. V uvedenom ústave nebol disciplinárne odmenený ani disciplinárne potrestaný. Dňa 14.12.2021 bol premiestnený na ďalší výkon trestu odňatia slobody do ústavu Sučany, kde adaptácia na podmienky výkonu trestu odňatia slobody prebehla bezproblémovo, správanie a vystupovanie odsúdeného je na požadovanej úrovni, príkazy a pokyny nadriadených plní, voči príslušníkom a zamestnancom ústavu sa správa slušne, svoje povinnosti vyplývajúce zo zákona a ústavného poriadku si plní, interpersonálne problémy s inými odsúdenými neboli zaznamenané, výstrojná súčasti má v požadovanom množstve a kvalite, doposiaľ nespôsobil škodu na majetku štátu v správe ústavu. Odsúdený je členom samosprávy zodpovedným za úsek zamestnávania a výkonu prác a činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného, kde ku svojim povinnostiam pristupuje zodpovedne. K spáchanej trestnej činnosti prejavuje čiastočne kritický postoj. Odsúdený v uvedenom ústave absolvoval nariadené protitoxikomanické ochranné liečenie ambulantnou formou, kde bol aj členom terapeutickú skupiny, liečebný režim plnil na požadovanej úrovni. Dňa 06.09.2022 Okresný súd Martin nariadil odsúdenému pokračovať v protitoxikomanickom ochrannom liečení ambulantnou formou aj po výkone trestu odňatia slobody, s čím menovaný súhlasil. Po pracovnej stránke je zaradený na pracovisku s dohľadom v ústave GGB-Slovakia, kde je jeho

pracovná morálka hodnotená kladne, za čo bol aj dvakrát disciplinárne odmenený, na činnostiach pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného, ktoré súvisia s úpravou a udržiavaním čistoty v ubytovacích a spoločných priestoroch ústavu sa podieľa od príchodu do uvedeného ústavu. V mimopracovnom čase sa zapája do podujatí organizovaných v rámci kultúrno-osvetovej činnosti a tiež na interakčných a organizačných komunitných stretnutiach, voľný čas trávi najmä športovými aktivitami, čítaním dostupnej literatúry a sledovaním televízneho vysielania, o zaradenie do niektorého záujmového krúžku doposiaľ neprejavil záujem. Odsúdený je slobodný, bezdetný, má priateľku, pochádza z úplnej rodiny, má piatich mladších súrodencov. Po ukončení základnej školy pokračoval na strednom odbornom učilišti v odbore technické služby, ktoré úspešne ukončil záúčným listom. Pred nástupom do výkonu väzby nebol zmluvne zamestnaný, pracoval iba brigádnicke ako stavebný robotník. Kontakt počas výkonu trestu udržiava najmä s priateľkou a jej synom a primárnou rodinou formou korešpondencie, telefonovania, balíkov a návštev a videonávštev, vzťahy v rodine hodnotí ako veľmi dobré. Počas doterajšieho výkonu väzby a výkonu trestu odňatia slobody bol dvakrát disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol. Odsúdený plní program zaobchádzania vo všetkých častiach, okrem časti aktivity vo voľnom čase, ktoré plní iba čiastočne. V súlade s RMS č. 16/2015 o zaobchádzaní s obvinenými a odsúdenými bola diagnostickým nástrojom hodnotenia rizika recidívy určeným generálnym riaditeľom zboru stanovená resocializačná prognóza ako menej priaznivá - stredné riziko recidívy. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam riaditeľ konštatoval, že odsúdený počas výkonu trestu odňatia slobody čiastočne preukázal splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a odporúča sa na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody s dohľadom.

Zo skráteného výpisu klienta, ktorý je prílohou uvedeného hodnotenia súd zistil, že odsúdený vykonáva (spoločný a súhrnný) trest odňatia slobody uložený mu rozsudkom Okresného súdu Martin sp.zn. 2T/19/2022 zo dňa 27.09.2022 (výrok II o treste) vo výmere 3 roky a 8 mesiacov so zaradením na jeho výkon do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Odsúdenému bola do výkonu tohto trestu odňatia slobody započítaná doba strávená vo väzbe od 29.01.2021 do 09.11.2021 vo veci Okresného súdu Martin sp. zn. 13T/23/2021, už vykonaný trest uložený tým istým rozsudkom zo dňa 17.06.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp.zn. 1To/54/2021 zo dňa 09.11.2021, od 09.11.2021 do 21.06.2022, a už vykonaný trest od 21.06.2022 do 29.09.2022 uložený rozsudkom Okresného súdu Martin sp.zn. 2T/29/2022 zo dňa 21.06.2022, keďže výroky o treste uvedených rozsudkov boli zrušené práve rozsudkom Okresného súdu Martin sp.zn. 2T/19/2022, ktorého trest aktuálne odsúdený vykonáva.

Súd vykonal na verejnom zasadnutí dokazovanie výsluchom odsúdeného, vyjadrením zástupcu Ústavu na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých Sučany a listinnými dôkazmi.

Odsúdený počas svojho výsluchu uviedol, že výkon trestu mu bol ponaučením, každý jeden skutok, ktorý spáchal, spáchal pod vplyvom pervitínu. Vo výkone trestu absolvoval ochranné protitoxikomanické liečenie, v ktorom bude pokračovať aj po výkone trestu. Ak by bol podmiennečne prepustený, zamestnal by sa, začal by viesť riadny život. Na otázky prokurátorky odsúdený ďalej uviedol, že na liečbu bude chodiť k MUDr. Fedákovej, pred výkonom trestu neabsolvoval žiadnu liečbu. Po výkone trestu by mal pracovať u pána Murgoša, kde bol zamestnaný aj pred výkonom trestu. Trestnú činnosť začal páchať preto, lebo užíval pervitín, kým ho neužíval, chodil riadne a na čas do práce. Odsúdený subjektívne vníma absolvované liečenie tak, že mu pomohlo a bude v ňom určite pokračovať aj po výkone trestu. K svojej družke uviedol, že bude bývať u nej a starať a o jej trojročného syna, býval s nimi aj predtým, ako išiel do výkonu trestu. Odsúdený ďalej uviedol, že iné návykové látky ako pervitín neužíval, alkohol len príležitostne a trávu skúsil jedenkrát. Vo vzťahu k odsúdeniu za marenie výkonu úradného rozhodnutia - ochrannej liečby, odsúdený uviedol, že mal nastúpiť na liečenie vo februári v roku 2020 na základe rozsudku, ale nenastúpil, lebo bol vo väzbe, prvé liečenie mal dohodnuté na december 2019, ale MUDr. Fedáková ho preobjednala na február, potom už bol vo väzbe, počas vyšetrovania sa priznal ako to bolo s porušením liečenia. K správaniu odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody odsúdený uviedol, že správanie je na dobrej úrovni, je členom samosprávy, k veliteľom sa správa slušne s rešpektom, má dve disciplinárne odmeny v súvislosti s prácou, potrestanie nemá žiadne a ani žiadne nemal. Na otázky obhajcu odsúdený ďalej uviedol, že vzťah s družkou pretrval počas celého výkonu trestu, chodí pravidelne na návštevy aj so svojim synom, družka má vyštudovanú hotelovú školu, toho času je na materskej dovolenke, predtým pracovala v telekomunikačnom centre. K užívaniu pervitínu odsúdený uviedol, že ho užíval necelé 3 roky. Vo vzťahu k absolvovanej protitoxikomanickej liečbe odsúdený uviedol, že podľa lekárskej správy toto liečenie prebiehalo od 03.01.2022 do 09.06.2022 a prebiehalo tak, že každý týždeň v stredu alebo vo štvrtok sa stretávali ako komunita, niektorí vykonávali ústavnú

liečbu, niektorí ambulantnú, odsúdený vykonával ambulantnú liečbu, niektorí vykonávali protialkoholickú, niektorí protitoxikomanickú liečbu, na komunitu si rozprávali svoje zážitky, napríklad či im pervitín alebo alkohol niečo dal. Na komunitách bol taký istý režim pre ústavnú aj ambulantnú liečbu. Odsúdený uviedol, že mu pervitín nechýba, lepšie mu je bez neho, nechce sa k nemu vrátiť, plánuje sa liečiť ďalej. U pána O. odsúdený vykonával stavebné práce, výkopové práce, pokladanie dlažby. K prípadnej skúšobnej dobe, či iným podmienkam alebo obmedzeniam podmiennečného prepustenia odsúdený uviedol, že by s tým nemal problém, trest bol preňho ponaučením, nechce už páchať trestnú činnosť. V konečnom návrhu odsúdený zotrval na tom, že po prípadnom podmiennečnom prepustení by viedol riadny život, zamestnal sa a chodil do ambulancie MUDr. Fedákovvej.

Zástupca ústavu na výkon trestu odňatia slobody uviedol, že správanie odsúdeného počas výkonu trestu je slušné, bezproblémové, svoje povinnosti si plní. Od podania hodnotenia sa nič nezmenilo.

Prokurátorka v konečnom návrhu navrhla zamietnuť návrh odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody pričom uviedla, že boli vykonané také dôkazy, ktoré preukazujú len čiastočné splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie, a nemožno očakávať, že odsúdený povedie v budúcnosti riadny život, a to najmä s poukazom na jeho odpis registra trestov, register priestupkov, pričom zdôraznila, že táto obava vzniká z toho dôvodu, že sa dopúšťal skutkov, za ktoré bol odsúdený, v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia. Preto má za to, že nemožno očakávať, hoci sa odsúdený podrobil protitoxikomanickej liečbe a hoci ju bude vykonávať aj na slobode, že povedie riadny život. V tejto súvislosti poukázala aj na hodnotenie ústavu, kde bolo uvedené z hľadiska hodnotenia rizika recidívy, že resocializačná prognóza je vyhodnotená ako menej priaznivá a riziko recidívy ako stredné.

Obhajca v konečnom návrhu uviedol, že súd podmiennečne prepustí toho odsúdeného, ktorý svojim správaním a plnením povinností vo výkone trestu odňatia slobody preukázal polepšenie. Druhá časť zákonnej podmienky je tá, že možno od neho očakávať, že povedie riadny život. Pokiaľ ide o hodnotenie ústavu, v ktorom sa odsúdený nachádza od 14.12.2021, a teda ústav môže komplexne zhodnotiť jeho správanie a fungovanie, tak toto hodnotenie ústavu je pozitívne, nie sú odsúdenému vytkané žiadne nedostatky. Je samozrejme pravdou že resocializačná prognóza bola stanovená ako menej priaznivá so stredným rizikom recidívy, avšak v tom dotazníku sa okrem iného hodnotí alebo získavajú sa „body“ aj za pohlavie, dosiahnuté vzdelanie, ale vždy platí záver hodnotenia, a teda záver ústavu je ten, že ústav odporúča podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Druhá časť je tá, či od odsúdeného možno dôvodne očakávať, že povedie riadny život. Register trestov, ako aj priestupkov odsúdeného je naozaj bohatý. Odsúdený však súdu dôveryhodne vysvetlil, že bol dlhodobo, zhruba 3 roky užívateľom pervitínu a práve s užívaním pervitínu je spojená jeho trestná činnosť, resp. vo všeobecnosti páchanie protispoločenského konania. Odsúdený nemá žiadny iný dôkazný prostriedok, ktorý by toto tvrdenie spochybnil. Avšak naopak má preukázané, že odsúdený v podmienkach výkonu trestu absolvoval ochranné liečenie po dobu 5 mesiacov s tým záverom, že liečba splnila svoj účel a navyše odsúdený má nariadený, a to súdom, ďalší výkon ochrannej protitoxikomanickej liečby ambulantnou formou. Toto je ten rozlišujúci fakt, na ktorý by súd mohol prihliadnuť. Mali sme tu člena spoločnosti, ktorý od určitého obdobia svojho veku kontinuálne páchal trestnú činnosť a dopúšťal sa priestupkov, ale tu nastala tá skutočnosť, že prvýkrát v živote sa podrobil, a to úspešne, ochrannej protitoxikomanickej liečbe s pozitívnym výsledkom s tým, že táto bude naďalej pokračovať. Navyše odsúdený sa dlhodobo nachádza v podmienkach vynútenej abstinencie počas výkonu trestu, ale neboli zaznamenané žiadne poznatky, že by mu táto vynútená abstinencia robila nejaký problém. Na základe uvedeného, obhajca navrhol súdu, aby odsúdenému ako osobe, ktorá sa prvýkrát nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a doposiaľ nemal reálnu skúsenosť s represívnym aparátom štátu, dal tú možnosť a podmiennečne ho z výkonu trestu odňatia slobody prepustil za uloženia skúšobnej doby v takej dĺžke, ktorá bude dlhšia ako obvyklá, a zároveň, aby mu uložil také obmedzenia a opatrenia, ktoré by mohli rozptýliť obavu prokurátorky z možného pokračovania v trestnej činnosti, a to najmä dohľad probačného a mediačného úradníka, povinnosťou zamestnať sa a zákaz užívania návykových látok

Z odpisu registra trestov odsúdeného vyplýva, že odsúdený má celkom 10 záznamov za rôznu trestnú činnosť, prevažne za majetkovú trestnú činnosť. Prvé odsúdenie má za prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 Trestného zákona, za ktorý mu bol uložený podmiennečný trest odňatia slobody so skúšobnou dobou v trvaní 1 roka, v ktorej sa osvedčil a v tejto veci sa naňho hľadí, ako keby nebol odsúdený. Ďalších 7 záznamov v registri trestov (pod bodom 2 až 8 v registri trestov) predstavuje 7 rozhodnutí Okresného súdu Martin pod sp.zn. 3T/36/2019, sp.zn. 4T/54/2019, sp.zn. 2T/56/2020, sp.zn. 2T/63/2019, sp.zn.

13T/23/2021, sp.zn. 2T/29/2022 a sp.zn. 2T/72/2021, ktorých výroky o treste (v prípade rozsudku sp.zn. 4T/54/2019 zo dňa 07.11.2019 aj výrok o vine) boli zrušené rozsudkom Okresného súdu Martin sp.zn. 2T/19/2022 (bod 9 registra trestov) a za všetku tam uvedenú zbierajúcu sa trestnú činnosť odsúdeného bol odsúdenému uložený spoločný a súhrnný trest odňatia slobody, pričom v bode I výroku o treste mu bol (za trestné činy pod bodom 1 a 2 obžaloby) uložený spoločný a súhrnný podmienený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky so skúšobnou dobou a probačným dohľadom na 3 roky a v bode II výroku o treste (za trestné činy pod bodom 3 až 5 obžaloby) nepodmienený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky a 8 mesiacov, ktorý aktuálne odsúdený vykonáva. Uvedeným rozsudkom Okresného súdu Martin sp.zn. 2T/19/2022 bol odsúdený uznaný za vinného v bode 1 za prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c) Trestného zákona (účinného do 30.06.2019), v bode 2 za pokračovací prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 Trestného zákona a v časti v súbehu s prečinom poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona a v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona (účinného do 31.07.2019), v bode 3 za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. f) Trestného zákona, v bode 4 za prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Trestného zákona a v bode 5 za zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona. Súd zároveň uvedeným rozsudkom vo výroku I o treste zrušil vo výroku o treste rozsudok Okresného súdu Martin sp. zn. 4T/54/2019 zo dňa 07.11.2019, ktorým bol obvinenému uložený trest odňatia slobody vo výmere 11 mesiacov s podmieneným odkladom výkonu tohto trestu odňatia slobody na skúšobnú dobu v trvaní 2 roky, za prečin neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 216 ods. 1 Trestného zákona (účinného do 31.07.2019), prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 Trestného zákona (účinného do 31.07.2019) a prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 Trestného zákona (účinného do 31.07.2019), ďalej zrušil vo výroku o treste trestný rozkaz Okresného súdu Martin sp.zn. 3T/36/2019 zo dňa 08.07.2019, ktorým bol obvinenému uložený trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov s podmieneným odkladom výkonu tohto trestu odňatia slobody na skúšobnú dobu v trvaní 2 roky (pôvodne zrušený rozsudkom Okresného súdu Martin sp.zn. 4T/54/2019 zo dňa 07.11.2019) za pokračovací prečin podvodu sčasti samostatným konaním, sčasti spoločným konaním podľa § 20, § 221 ods. 1 Trestného zákona, ďalej zrušil vo výroku o treste trestný rozkaz Okresného súdu Martin sp. zn. 2T/56/2020 zo dňa 25.06.2020, ktorým bol obvinenému uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 roky, s podmieneným odkladom výkonu tohto trestu odňatia slobody a probačným dohľadom na skúšobnú dobu v trvaní 3 roky za prečin neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty v spolupáchateľstve podľa § 20, § 219 ods. 1 Trestného zákona, ďalej zrušil vo výroku o treste rozsudok Okresného súdu Martin sp.zn. 2T/63/2019 zo dňa 14.07.2020, ktorým bolo upustené od uloženia súhrnného trestu podľa § 42 Trestného zákona vzhľadom na trest uložený trestným rozkazom Okresného súdu Martin sp.zn. 2T/56/2020 zo dňa 25.6.2020. Vo výroku II o treste súd uvedeným rozsudkom ďalej zrušil vo výroku o treste rozsudok Okresného súdu Martin sp.zn. 2T/29/2022 zo dňa 21.06.2022, ktorým bol obvinenému uložený trest odňatia slobody vo výmere 26 mesiacov so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, za prečin neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 216 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. c) Trestného zákona, ďalej zrušil vo výroku o treste rozsudok Okresného súdu Martin sp.zn. 13T/23/2021 zo dňa 17.06.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Žilina sp. zn. 1To/54/2021 zo dňa 09.11.2021, ktorým bol obvinenému uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, za prečin neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona (účinného do 31.12.2020) v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona, a ďalej zrušil vo výroku o treste trestný rozkaz Okresného súdu Martin sp.zn. 2T/72/2021 zo dňa 23.06.2022, ktorým bolo upustené od uloženia súhrnného trestu vzhľadom na odsúdenie rozsudkom Okresného súdu Martin sp.zn. 2T/29/2022 zo dňa 21.06.2022, za prečin krádeže v spolupáchateľstve podľa § 20, § 212 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a prečin porušovania domovej slobody v spolupáchateľstve podľa § 20, § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona. Pod bodom 10 je v registri trestov ďalšie odsúdenie odsúdeného za prečin neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 216 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona a za prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, pri ktorom súd na základe dohody odsúdeného s prokurátorom upustil od uloženia súhrnného trestu, nakoľko trest uložený odsúdenému výrokom II rozsudku Okresného súdu Martin sp.zn. 2T/19/2022 zo dňa 27.09.2022 považoval za dostatočný na ochranu spoločnosti a nápravu páchatela.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienenčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a

môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmienечnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Citované ustanovenie predpokladá kumulatívne splnenie viacerých podmienok pre podmienечné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody a to jednak vykonanie stanovenej doby uloženého trestu odňatia slobody, ako aj preukázanie toho, že odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a tiež, že možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Iba za súčasného splnenia týchto podmienok je možné návrhu odsúdeného na podmienечné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vyhovieť.

V súvislosti s rozhodovaním o podmienечnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody súd považuje za potrebné zdôrazniť, že o dĺžke trestu a teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku daného trestu na odsúdeného, rozhoduje súd, ktorý vydal právoplatné odsudzujúce rozhodnutie. Ustanovenia týkajúce sa možnosti podmienечného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody sú určitým dobrodením zákonodarcu, prostredníctvom ktorých je umožnené rozhodnutím súdu výkon trestu odňatia skrátiť za splnenia stanovených podmienok. Nejde však o povinnosť súdu podmienечne prepustiť každého odsúdeného, ktorý o to požiada, podmienечné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nie je ani obligatórne nárokovateľné, ale zákonodarca ustanovuje túto možnosť, ak odsúdený splní zákonom stanovené tak formálne ako aj materiálne podmienky, pričom je ponechané na úvahe súdu, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby odsúdený vykonal celý uložený trest odňatia slobody.

V danom prípade mal súd preukázané, že odsúdený splnil formálnu podmienku pre podmienечné prepustenie a to, že dňa 09.07.2023 vykonal príslušnú časť uloženého trestu odňatia slobody predpokladanú v § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, konkrétne dve tretiny trestu.

Na základe vykonaného dokazovania však súd dospel k záveru, že odsúdený nespĺnil materiálne podmienky predpokladané ustanovením § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, a to preukázanie polepšenia a podmienku v podobe pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného na slobode v prípade jeho prepustenia pred vykonaním celého uloženého trestu odňatia slobody.

Odsúdený počas výkonu trestu odňatia slobody plnením svojich povinností a svojim správaním čiastočne preukázal polepšenie, ako to vyplýva najmä z hodnotenia vypracovaného riaditeľom ústavu, v ktorom odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, keďže bol dvakrát disciplinárne odmenený, pričom potrestaný nebol. Hoci odsúdený sa vo výkone trestu odňatia slobody, nesporne aj pod tlakom neustálej kontroly a režimového usmerňovania, skutočne snaží svoje správanie korigovať na požadovanú úroveň, pre súd je rozhodujúce, či je schopný viesť riadny život v čase, kedy nie je podrobený takej kontrole a usmerňovaniu, teda mimo ústavu na výkon trestu. Podľa hodnotenia riaditeľa ústavu odsúdený plní program zaobchádzania vo všetkých častiach, okrem časti aktivity vo voľnom čase, ktoré plní iba čiastočne, a rovnako len čiastočne prejavuje odsúdený kritický postoj k spáchanej trestnej činnosti. Vzhľadom na uvedené možno teda konštatovať, že prvá materiálna podmienka je splnená len čiastočne.

Pri vyhodnotení druhej materiálnej podmienky je potrebné posúdiť všetky okolnosti, ktoré súvisia s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám a pravidlám, povahu a charakter spáchanej trestnej činnosti. V danom prípade bolo pre súd rozhodujúce práve posúdenie, či od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že od odsúdeného to nemožno očakávať.

Odsúdený sa v minulosti opakovane a dlhodobo dopúšťal úmyselnej trestnej činnosti rôzneho druhu, prevažne však majetkového charakteru (trestné činy krádeže, porušovania domovej slobody, neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla, podvodu, neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, poškodzovania cudzej veci ale aj marenia výkonu úradného rozhodnutia), a to aj v dobe podmienечného odsúdenia. Je nesporné, že odsúdený má 10 záznamov

v registri trestov za trestnú činnosť, ktorú spáchal (takmer výlučne) v rokoch 2018, 2019 a 2020, teda počas 3 rokov, pričom vo väčšine prípadov bol odsúdený za spáchanie viacerých trestných činov či aspoň viacerých skutkov. V tomto období sa navyše dopustil aj 9 priestupkov proti majetku, ktoré sú síce nižšej závažnosti ako trestné činy ale dotvárajú obraz o postoji odsúdeného k dodržiavaniu zákonov a pravidiel všeobecne. Porovnaním dĺžky obdobia, v ktorom došlo k protiprávnym činom zo strany odsúdeného a počtu spáchaných protiprávných skutkov je nutné dôjsť k záveru, že zo strany odsúdeného išlo o intenzívne mnohokrát opakované protiprávne konanie a nie len o určité náhodné zlyhanie či ojedinelé vybočenie z inak riadne vedeného života. Z lustrácie generálnej prokuratúry, v spojení s lustráciou databázy súdov, navyše vyplýva, že voči odsúdenému je vedené aj ďalšie trestné konanie pre zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2 Trestného zákona a prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1 Trestného zákona, pričom v uvedenej trestnej veci bola podaná obžaloba na Okresný súd Martin, avšak trestné konanie nie je doposiaľ právoplatne skončené. Ako už bolo uvedené, odsúdený sa dopúšťal opakovanej trestnej činnosti aj v dobe podmieneného odsúdenia, konkrétne v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia rozsudkom Okresného súdu Martin sp.zn. 4T/54/2019 zo dňa 07.11.2019 (pred zrušením jeho výroku o treste rozsudkom Okresného súdu Martin sp.zn. 2T/56/2020 zo dňa 25.06.2020, neskôr zrušené rozsudkom Okresného súdu Martin sp.zn. 2T/19/2022 zo dňa 27.09.2022), spáchal trestné činy, za ktoré bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Martin sp.zn. 13T/23/2021 zo dňa 17.06.2021, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp.zn.1To/54/2021 zo dňa 09.11.2021, a rozsudkom Okresného súdu Martin sp.zn. 2T/29/2022 zo dňa 21.06.2022 (neskôr obidva rozsudky vo výroku o treste zrušené rozsudkom Okresného súdu Martin sp.zn. 2T/19/2022 zo dňa 27.09.2022), a v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia trestným rozkazom Okresného súdu Martin sp.zn. 2T/56/2020 zo dňa 25.06.2020 spáchal trestný čin, za ktorý bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Martin sp.zn. 2T/72/2021 zo dňa 23.06.2022 (neskôr aj tieto obidva rozsudky vo výroku o treste zrušené rozsudkom Okresného súdu Martin sp.zn. 2T/19/2022 zo dňa 27.09.2022). Na základe uvedeného je zrejmé, že napriek tomu, že odsúdenému bola daná opakovaná možnosť vo forme podmieneného odsúdenia, aby preukázal, že je schopný viesť riadny život, takto ukladané tresty a hrozba nariadenia výkonu trestu odňatia slobody ho neodradila od páchania ďalšej trestnej činnosti. Podľa názoru súdu tak odsúdený jednoznačne preukázal, že jeho predchádzajúce odsúdenia nepôsobili na jeho osobu dostatočne výchovne a preventívne, aby ho motivovali k tomu, aby sa viac trestnej činnosti nedopúšťal. Nie je teda dôvod od odsúdeného očakávať, že v tomto prípade podmieneného prepustenia na slobodu by to bolo inak a odsúdený by túto možnosť využil a nepokračoval v páchaní protiprávnej činnosti už počas skúšobnej doby a prípadne plnil uložené obmedzenia a povinnosti. Súd má za to, že podmieneným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov, ale ani výchovný účel trestu, a že tieto budú v prípade odsúdeného naplnené len v prípade, ak odsúdený vykoná celý uložený trest odňatia slobody. O to viac, že pri poslednom odsúdení súd upustil od uloženia súhrnného trestu preto, že považoval práve trest v trvaní 3 roky a 8 mesiacov za dostačujúci pre nápravu páchatel'a a ochranu spoločnosti.

Je síce pravdou, že odsúdený vykonáva trest odňatia slobody prvýkrát, avšak súd pri rozhodovaní o jeho podmienenom prepustení prihliadol na to, že protiprávnu činnosť, jednak trestnú ale aj priestupkovú, páchal dlhodobo a opakovane. Ako už bolo uvedené, nejde o ojedinelé zlyhanie odsúdeného ale osoba odsúdeného vykazuje silné znaky kriminálneho narušenia (tieto skutočnosti boli už konštatované aj v skoršom rozsudku Krajského súdu v Žiline sp.zn. 1To/54/2021 zo dňa 09.11.2021 (č.l. 38)), o čom bez akýchkoľvek pochybností svedčia mnohopočetné už vyššie spomínané odsúdenia aj keď výroky o treste skorších rozhodnutí súdov boli neskôr zrušené a odsúdenému bol uložený spoločný a súhrnný trest, čo je práve primárnym dôvodom toho, že odsúdený je vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát. Ide teda o osobu, ktorá má silné sklony k páchaniu trestnej činnosti a táto skutočnosť prevážila nad tým, že odsúdený je prvýkrát podrobený účinkom nepodmieneného trestu odňatia slobody.

Odsúdený vysvetľoval svoju trestnú činnosť tým, že bol približne 3 roky užívateľom pervitínu a k páchaniu protiprávnej činnosti z jeho strany dochádzalo výlučne z dôvodu a pod vplyvom užívania návykovej látky a ako najsilnejší argument pre podmienené prepustenie na verejnom zasadnutí uvádzal, že už úspešne absolvoval protitoxikomanické liečenie, v ktorom bude pokračovať aj po výkone trestu, čím teda súd presviedčal o tom, že už trestnú činnosť páchať nebude, keďže ani návykové látky brať nebude. Z pohľadu súdu však táto skutočnosť jednak nezabavuje odsúdeného zodpovednosti za spáchanú protiprávnu činnosť, ani neznižuje jej závažnosť a jednak to súd nepovažuje za dôvod na to,

aby odsúdenému skrátil uložený trest odňatia slobody. Samotné aktuálne a subjektívne presvedčenie odsúdeného o tom, že sa k užívaniu návykových látok a teda aj k páchaniu trestnej činnosti nevráti, nepochybne ovplyvnené v nedávnej minulosti absolvovaným protitoxikomanickým liečením a vynútenou abstinenciou vo výkone trestu, nie je pre súd dostatočnou zárukou, že to tak skutočne bude. Najmä nie za situácie, keď odsúdený za obdobie 3 rokov spáchal také množstvo úmyselných trestných činov a priestupkov (navyše ani z jednotlivých skutkov nevyplýva, že by sa ich všetkých dopustil pod vplyvom návykovej látky, ako to sám uvádza). Na slobode a v „domácom prostredí“ riziko recidívy existuje, preto bolo aj u odsúdeného rozhodnuté o pokračovaní v ochrannom liečení aj po výkone trestu, a preto súd takéto silné presvedčenie odsúdeného o tom, že taká situácia už nenastane, nezdieľa, najmä s ohľadom na jeho bohatú trestnú minulosť.

Súd po zhodnotení všetkých rozhodujúcich skutočností mal za to, že u odsúdeného nie sú splnené zákonom predpokladané podmienky na jeho prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený vedením svojho života na slobode nepreukázal, že je schopný viesť riadny život, dopúšťal sa opakovane a dlhodobo rôznej protiprávnej činnosti, nebol schopný rešpektovať zákony a to ani po opakovanom uložení príslušných sankcií, kedy mu bola daná opakovaná možnosť napraviť sa, poučiť sa a preukázať, že je schopný žiť riadnym spôsobom života. Tento záver súdu podporuje aj výsledok dotazníka vypracovaného ústavom na výkon trestu odňatia slobody v súlade s RMS č. 16/2005 o zaobchádzaní s obvinenými a odsúdenými, v ktorom je u odsúdeného stanovená resocializačná prognóza ako menej priaznivá - stredné riziko recidívy. Preto súd dospel k záveru, aj s ohľadom na to, že postoj odsúdeného k spáchanej trestnej činnosti je zatiaľ len čiastočne kritický, že na odsúdeného je naďalej potrebné vplývať výkonom trestu odňatia slobody. Súd pritom prihliadal aj na povahu spáchanej trestnej činnosti, trest za ktorú aktuálne vykonáva. Odsúdený sa dopustil tak majetkovej trestnej činnosti a to aj pokračovacím konaním, ako aj marenia výkonu úradného rozhodnutia a aj násilného trestného činu vydierania závažnejším spôsobom konania - so zbraňou. Z uvedených skutočností celkom zjavne vyplýva postoj odsúdeného k dodržiavaniu noriem spoločnosti, ktorý je nedostatočný a nerešpektujúci.

Na základe uvedených skutočností, keďže súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že od odsúdeného nemožno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, súd jeho návrh na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať sťažnosť do 3 pracovných dní od jeho oznámenia. Sťažnosť sa podáva na Okresnom súde Martin. Sťažnosť má odkladný účinok.